



**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.VI.37.522/2024/10.

A tanács tagjai: Dr. Vitál-Eigner Beáta a tanács elnöke
Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit előadó bíró
Dr. Kurucz Krisztina bíró
Dr. Horváth Tamás bíró
Dr. Rák-Fekete Edina bíró

Az I. rendű felperes: Név1
(cím1)

Az I. rendű felperes képviselője: Dr. Bedő Katalin ügyvéd
(cím2)

A II. rendű felperes: Név2
(cím3)

A II. rendű felperes képviselője: Dr. Mancsiczky Ügyvédi Iroda
(eljáró ügyvéd: Dr. Mancsiczky László
cím4)

Az alperes: Pest Vármegyei Kormányhivatal
(cím5)

Az alperes képviselője: Dr. Bordás Ügyvédi Iroda
(eljáró ügyvéd: Dr. Bordás Vilmos
cím6)

Az alperesi érdekelt: Név3
(cím7)

Az alperesi érdekelt képviselője: Sárdy, Szalántai és Társai Ügyvédi Iroda
(eljáró ügyvéd: Dr. Sárdy Ildikó
cím8)

A per tárgya: építési ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: I. rendű felperes,

A csatlakozó felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperesi érdekelt

A felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Budapest Környéki Törvényszék 2024. április 8. napján kelt 17.K.700.913/2023/16. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 17.K.700.913/2023/16. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

Az I. rendű felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének összegét 400.050 (azaz négyszázezer-ötven) forintban, az alperesi érdekelt felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének összegét 60.960 (azaz hatvanezer-kilencszázhatvan) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperesi érdekelt 2017-ben a kizárólagos tulajdonában álló Hely1 szám1 helyrajzi számon nyilvántartott cím9 szám alatt található kivett lakóház, udvar és gazdasági épület megnevezésű 624 m2 területű, ingatlanon földszint, két emeletszint, részleges tetőtér beépítésű 6 lakásos lakóépület építési engedélyezése iránt terjesztett elő kérelmet.

[2] A Hely2i Polgármesteri Hivatal Építési Osztály (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) 2017. szeptember 29. napján kelt 7/1080-33/2017. számú határozatában (a továbbiakban: építési engedélyt adó elsőfokú határozat) az építési engedélyt a szomszédos, Hely2 szám3 helyrajzi számú ingatlanon lévő lakóépület tetőszerkezetének bővítése, átépítése, tűzfalás kialakítású csatlakozása mellett megadta.

[3] Az I. rendű felperes a Hely2 szám2 helyrajzi számon nyilvántartott ingatlan tulajdonosa, a II. rendű felperes a Hely2 szám4 helyrajzi számú társasházi albetétű lakás résztulajdonosa, mindketten az építési engedélyt adó elsőfokú határozat meghozatalát megelőzően ügyféli jogállásuk megállapítása iránt kérelmet terjesztettek elő, melyet az elsőfokú hatóság elutasított.

[4] A jogorvoslati eljárásban az elsőfokú hatóság az I. rendű felperes ügyféli jogállását 2018. június 27. napján kelt 7/61-17/2018. számú végzésével ismerte el. A II. rendű felperes ügyféli jogállását a Budapest Környéki Törvényszék (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) 2019. április 9. napján kelt 42.K.28.228/2018/16. számú ítélete állapította meg, mely az alperes PE/EH/00034-17/2018 számú végzését az elsőfokú hatóság 7/61-29/2018. számú végzésére is kiterjedően megváltoztatta.

[5] Az építési engedélyt adó elsőfokú határozattal szemben az I. rendű felperes 2018. július 13-án, a II. rendű felperes 2019. május 31-én terjesztett elő fellebbezést.

[6] Az alperes az I. rendű felperes fellebbezését 2018. augusztus 14. napján kelt PE/EH/00034-13/2018. számú határozatával (a továbbiakban: első határozat) bírálta el, az építési engedélyt adó elsőfokú határozatot helyben hagyta, a II. rendű felperes fellebbezését 2019. június 21-én kelt PE/EH/00172-14/2019. számú végzésével (a továbbiakban: az alperes fellebbezést visszautasító végzése) visszautasította az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 46. § (1) bekezdés b) pontja alapján.

[7] A II. rendű felperes keresettel támadta az alperes fellebbezést visszautasító végzését, melyet az elsőfokú bíróság 2020. november 5. napján kelt 9.K.702.238/2020/10. számú ítéletével megsemmisített, az alperest új eljárásra, a II. rendű felperes fellebbezése érdemi elbírálására kötelezte. Az alperes a megismételt jogorvoslati eljárásban 2021. január 15. napján kelt PE/ETDR-EP/1662-1/20szám5ú határozatával (a továbbiakban: második határozat) határozatával az elsőfokú építési engedélyt adó határozatot helyben hagyta.

[8] Az I. rendű felperes keresettel támadta az alperes első határozatát. A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: Budapest Környéki KMB) 2019. május 19. napján kelt 44.K.28.080/2018/46. számú ítéletével az I. rendű felperes keresetét - részben keresetösségi jog, részben bizonyítottság, szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítvány előterjesztésének hiányában - elutasította.

[9] Az I. rendű felperes felülvizsgálati kérelme folytán eljárta Kúria 2020. június 16. napján kelt Kfv.IV.37.955/2019/6. számú végzésével a Budapest Környéki KMB ítéletét hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára utasította.

[10] Az elsőfokú bíróságon 2020. július 8. napján K.702.279/2020. számon indult megismételt eljárás folyamatban léte alatt a II. rendű felperes közvetlenül a bíróságon és az elsőfokú hatóságnál is keresetet terjesztett elő az alperes második határozatával szemben. 2021. április 23-án 9.K.700.908/20szám5on, majd 2021. május 3-án 9.K.700.987/20szám5on is eljárás indult, melyek az ügyszakosság (ugyanazon építési engedélyt adó elsőfokú határozat elleni jogorvoslat elbírálása) miatt a K.702.279/2020. számú perhez lettek egyesítve.

[11] Az elsőfokú bíróság 2022. március 30. napján kelt 102.K.702.279/2020/57. számú ítéletével az alperes mindkét (első határozat és második határozat) határozatát az elsőfokú

határozatra is kiterjedően megsemmisítette és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. Megállapította, hogy a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (3) bekezdése szerint hivatalból figyelembe veendő semmisségi ok áll fenn, mivel ugyanazon építési engedélyre az alperes két másodfokú határozat hozott, mindkét határozat azonos jogviszonyt és azonos elsőfokú döntést bírált el, azonban a második határozatban az I. rendű felperes ügyfélként nem szerepelt, az eljárásba vonásának elmaradása az Ákr. 123. § (1) bekezdés g) pontja alapján semmisségi ok.

[12] Az I. rendű felperes felülvizsgálati kérelme folytán eljárta Kúria a 2023. február 16. napján kelt Kfv.VI.37.729/2022/9. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 8. § (4) bekezdése, a bíróság összetételére vonatkozó lényeges eljárási jogszabálysértés okán hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. Döntésében hangsúlyozta, hogy a felülvizsgálati eljárás tárgyát képező építési ügyben egy eljárás indult, mely eljárásba az I. és a II. rendű felperesek - ügyféli jogállásuk eltérő időpontban történő elismerése okán - eltérő időpontban kapcsolódtak be, így az alperes az I-II. rendű felperesek fellebbezéséről két külön határozatban döntött. A megismételt eljárásban változatlanul irányadónak tekintette a Kúria Kfv.IV.37.955/2019/6. számú végzésében adott iránymutatást a II. rendű felperes által előterjesztett keresetre is kiterjedően.

A kereseti kérelem, védírat

[13] A megismételt eljárásban az I. rendű felperes fenntartott keresetében kérte az alperes első határozatának elsödlegetesen a megváltoztatását, az építési engedély íránti kérelem elutasítását, másodlagosan az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését. Elöadása szerint az engedélyezett épület védett területen van, Hely2 városkép látványvédelmi előírásába ütközik, sérti a Név4i látképet. Állította, hogy az ingatlan nagyvízi mederben fekszik, melyet az építési engedély megadásakor a hatóság nem vett figyelembe, szakhatósági állásfoglalást nem szerzett be, ennek elmaradása okán kérte a semmisség megállapítását. Kifogásolta az épület gerincmagasságát, a második szint megépítésének jogszerűségét, a szomszédos ingatlana intimitásvesztését, az épületek közötti telepítési távolságot, a szennyvízcsatornák kialakításának egészségkárosító hatását, továbbá a tüztávolság betartásának és a Hely2 Város Önkormányzatának az építészeti és természeti értékek helyi védelméről szóló 9/1992. (IV. 13.) számú rendelete (a továbbiakban: Hvr.) alkalmazásának elmaradását.

[14] A II. rendű felperes keresetében elsödlegetesen az alperes második határozata megsemmisítését az építési engedély íránti kérelem elutasítását, másodlagosan az elsőfokú építési engedélyt adó határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését kérte. Sérelmezte a jogorvoslathoz való joga alkotmányellenes korlátozását. Hivatkozott a vízügyi szakhatósági hozzájárulás hiánya miatt az elsőfokú határozat semmisségére, arra, hogy a Hvr. 2. § (3) bekezdése alapján az ingatlan elhelyezkedése miatt helyi védelem alatt áll. Az építési engedély kiadása sérti a Hvr. 8. § (6) bekezdését, Hely2 város Helyi Építési Szabályzatának (HÉSZ) építmény magasság számítását, a látványképi előírást, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) telepítési távolságra vonatkozó szabályait.

[15] Az alperes védíratában a határozataiban foglaltak fenntartása mellett az I-II rendű felperesek keresetének elutasítását kérte.

[16] Az alperesi érdekelt a keresetek elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy időközben a perbeli épület teljesen felépült, végleges használatbavételi engedélyt kapott.

[17] Vitatta az ingatlan nagyvízi mederben fekvését, a szakhatósági hozzájárulás beszerzésének szükségességét. Álláspontja szerint az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017(XII. 29.) Korm.rendelet 1. melléklet 4. Építési ügyek táblázat 18. pontja alapján az Ákr. 123. § (1) bekezdés b) pontja szerinti semmisségi ok nem áll fenn. Utalt a Kúria Kfv.IV.37.955/2019/6. számú végzésében az I. rendű felperes keresetösségi jogával összefüggésben kifejtettekre. Álláspontja szerint az épületek közötti legkisebb távolság nem értelmezhető, a tűzvédelmi követelményeknek való szakmai megfelelést az illetékes szakhatóság vizsgálta, az építési engedély megadásához hozzájárult, ennek felülmérlegelésére az alperes nem jogosult.

A jogerős ítélet

[18] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott jogerős ítéletével az alperes keresettel támadott mindkét határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte.

[19] Indokolása szerint a Kp. 85. § (3) bekezdése alapján hivatalból feltárt semmisségi ok áll fenn. A hivatalbóli vizsgálat elrendeléséről a feleket a Kp. 85. § (4) bekezdése alapján tájékoztatta, nyilatkozataikat beszerezte. Az alperes a II. rendű felperes ügyféli jogállását kimondó 42.K.28.228/2018/16. számú elsőfokú ítéletet követően hozta meg 2021. január 15. napján kelt második határozatát a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 105. § (1) bekezdése alapján. A jogorvoslati eljárást 2018. január 1. napját követően folytatta le, mely megismételt fellebbezési eljárásban az Ákr. 143. § (1) bekezdésében foglaltak szerint már az Ákr. szabályait kellett volna alkalmazni. Utalt a Kúria Kfv.35.338/2020/6. számú döntésére.

[20] Rögzítette, a II. rendű felperes ügyében hozott alperes második határozatának megsemmisítése az I. rendű felperes ügyében hozott első határozat megsemmisítését is eredményezte, mivel az építési ügyben egy eljárás indult, a jogbiztonság érdekében csak így lehetett dönten.

[21] Ezt meghaladóan a megelőző eljárásokban beszerzett szakhatósági állásfoglalások alapján megállapította, hogy a per tárgyát képező ingatlan nem fekszik nagyvízi meder területén, így további bizonyítást nem kellett lefolytatni, az I-II. rendű felperesek által hivatkozott semmisségi ok nem áll fenn, továbbá, hogy a perbeli cím9 és a szám5 alatti épületek között a tűztávolság nem értelmezhető, mivel közöttük egy külön helyrajzi számon nyilvántartott közterület található.

[22] Az I-II rendű felperesek keresetösségi jogát, a kereseteikben előadott további eljárási, anyagi jogi jogszabálysértéseket nem vizsgálta.

[23] A megismételt eljárásra az I. és II. rendű felperesek fellebbezésének elbírálásánál az Ákr. szabályainak alkalmazását írta elő.

Felülvizsgálati kérelem, csatlakozó felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem

[24] Az I. rendű felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára utasítását kérte.

[25] Jogszabálysértésként a Kp. 110. § (3) bekezdésére, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére, a Kp. 2. § (2) bekezdésére hivatkozott. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Kúria végzéseiben foglalt iránymutatástól eltérően járt el, elmulasztotta meghatározni azokat a konkrét ténykérdéseket, amelyek további bizonyítását látta szükségesnek a semmisség megállapítása körében. Tévedett, amikor az építési engedélyt adó elsőfokú határozat elleni fellebbezést különálló, az Ákr. 143. § (1) bekezdése szerinti „megismételt” eljárásnak tekintette.

[26] Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú hatóság az építési engedélyt adó elsőfokú határozatot a Ket. alapján hozta meg. Az I. és II. rendű felperesek fellebbezéseinek külön határozatokban elbírálása nem a korábbi döntés megsemmisítéséből adódott. A Kúria is értékelte a másodfokú hatósági eljárást, és iránymutatásában nem kifogásolta a Ket. alkalmazását, a fellebbezések elbírálását a teljes közigazgatási eljárás részeként és nem önálló jogorvoslati eljárásként értelmezte. Az Ákr. 143. § (1) bekezdése szerinti „megismételt eljárás” fogalmi körébe kizárólag a közigazgatási eljárás egészének megismétlése érthető. Vitatta a Kúria Kfv.I.35.338/2020/6. számú döntése alkalmazhatóságát.

[27] Hivatkozott továbbá arra, hogy időközben az építésügyi eljárások egyfokúvá váltak, az Ákr. 116. § (1) bekezdése szerint kétséges, hogy az építési engedélyt adó elsőfokú határozattal szembeni fellebbezésre kifejezett jogszabályi engedély hiányában van-e lehetőség.

[28] Változatlanul fenntartotta álláspontját, szakhatósági állásfoglalás beszerzésére lett volna szükség, mivel az építési telek a Név4 nagyvízi medrének részét képezi. A per folyamán az ingatlan nagyvízi meder jogi jellegéről kellett döntést hozni, e kérdésben az elsőfokú bíróságnak hivatalból kellett volna bizonyítást lefolytatnia, figyelemmel arra, hogy a szakhatóság megkeresésének elmulasztása semmisségi ok. Utalt a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (Vgtv.) „nagyvízi meder” fogalom meghatározására, ezzel összefüggésben arra, hogy a nagyvízi meder kérdésének eldöntése alapvetően jogértelmezési és nem szakkérdés.

[29] Kitért az ügy érdemi elbírálásának indokolatlan elhúzódására, a számára súlyosan sérelmes helyzet kialakulására.

[30] Az alperesi érdekelt csatlakozó felülvizsgálati kérelmében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. Kérelme nem érintette az elsőfokú ítéletnek a vízügyi szakhatóság megkeresésével összefüggésben a semmisségi ok hiányát megállapító rendelkezését.

[31] Az I. rendű felperessel egyezően hivatkozott a Kp. 85. § (3) bekezdése megsértésére. Hangsúlyozta, hogy a per folyamán a 10. sorszámu tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltak szerint valamennyi peres fél egybehangzóan, egymással egyetértésben vitatta az elsőfokú bíróság semmisségi ok megállapításával kapcsolatos álláspontját. Időrendbe szedve levezette az építési engedélyt adó elsőfokú határozattal szembeni jogorvoslati eljárásban hozott határozatokat. Utalt az elsőfokú bíróság 9.K.702.239/2020/10. számú jogerős ítéletének indokolására, ami a fellebbezés elbírálásánál rögzítette a Ket. szabályainak alkalmazását, a döntés nem a teljes építési engedélyezési eljárás megismétlésére kötelezte az alperest, hanem a II. rendű felperes fellebbezésének érdemi elbírálására.

[32] Álláspontja szerint a tisztességes eljáráshoz való jog és a jogbiztonság alapvető követelményét súlyosan sérti, hogy ugyanaz a bíróság az alperes második határozatával szemben a Ket alkalmazását kifogásolja és tartja jogellenesnek, amire ugyanaz a bíróság egy korábbi jogerős ítéletében előírta a Ket. alkalmazását.

[33] Utalt a per tisztességes és észszerű időn belüli elbírálása követelményeinek, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított, a per észszerű határidőben történő elbírálásához való joga, a Kp. 2. § (2) bekezdése, az Ákr. 123. § (1) bekezdés *f*) pontja megsértésére.

[34] A II. rendű felperes ellenkérelmére, a nagyvízi mederrel kapcsolatos jogi érvelésére reagálva a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm.rendelet 15. § (2) bekezdés *a*), *b*) pontjaira, 1. § 7. pontjára, 6. § (1) bekezdésére, 3. számú mellékletére hivatkozott.

[35] A II. rendű felperes ellenkérelmében az I. felperes felülvizsgálati kérelmével egyetértve a peres eljárás indokolatlan elhúzódására hivatkozott. Változatlanul fenntartotta a nagyvízi mederrel kapcsolatos álláspontját.

A Kúria döntése és jogi indokai

[36] A felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem alapos.

[37] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a felülvizsgálati kérelem, csatlakozó felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. A Kp. 120. § (5) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[38] A Kp. 85. § szerint a bíróság hivatalból veszi figyelembe *a*) vitatott közigazgatási cselekmény semmisségi vagy törvényben meghatározott más érvénytelenségi okát, illetve az olyan lényeges alaki hiányosságot, amely miatt a közigazgatási cselekményt nem létezőnek kell tekinteni,

b) a közigazgatási cselekménynek az ügyben nem alkalmazandó jogszabályi rendelkezésre alapítását, *c*) a törvényben meghatározott egyéb tényt vagy körülményt.

[39] Az elsőfokú bíróság a Kp. 85. § (4) bekezdésében szabályozott eljárási rendet betartva a feleket a hivatalbóli vizsgálat elrendeléséről a 10. sorszámú jegyzőkönyvben foglaltak szerint tájékoztatta, lehetőséget biztosított nyilatkozataik, bizonyítási indítványaik előterjesztésére.

[40] A Kp. kiemelt rendelkezése alapján közigazgatási jogvitában a bíróságnak a Kp. 85. § (3) bekezdés *b*) pontja alapján hivatalból, erre irányuló kereset hiányában is vizsgálnia kell, hogy az alperes határozata megfelel-e az adott ügyben alkalmazandó eljárási jogi, illetőleg anyagi jogi jogszabályoknak.

[41] A Kúria korábbi döntésében már kimondta, annak megítélése, hogy egy konkrét közigazgatási hatósági ügyben milyen jogszabályok alapján kell az eljárást lefolytatni és a döntést meghozni, a jogalkalmazó feladata. A bírói felülvizsgálat egyik funkciója annak vizsgálata, hogy a közigazgatási határozatot hozó hatóság törvényesen járt-e el, megfelelően választotta-e ki az alkalmazandó eljárásjogi normát. Ennek megsértése a határozat olyan lényeges, az ügy érdemére is kiható, a bírósági eljárásban sem orvosolható hibája, amely minden további vizsgálat nélkül a határozat megsemmisítését eredményezi (Kfv.VI.38.176/2021/6. [43]).

[42] A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 15. § (2) bekezdés *b)* pontja kimondja, hogy a jogszabályi rendelkezést - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a hatálya alatt megkezdett eljárási cselekményekre a jogszabályi rendelkezés hatályvesztését követően is alkalmazni kell.

[43] Az átmeneti rendelkezések feladata annak tisztázása, hogy azokban az ügyekben, amelyek egy már hatályon kívül helyezett jogszabály hatálya alatt kezdődtek, de az új jogszabály hatálybalépése után folytatódnak, mely jogszabály rendelkezései alkalmazandók.

[44] Az Ákr. átmeneti rendelkezések közötti 143. § (1) bekezdése szerint e törvény rendelkezéseit a hatályba lépését követően indult és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[45] A közigazgatási iratokból megállapíthatóan az elsőfokú hatóság építési engedélyt adó határozata 2017. szeptember 29. napján kelt, a közigazgatási eljárás tehát 2018. január 1. napját az Ákr. hatályba lépését megelőzően indult, ami az Ákr. alkalmazását kizárja.

[46] Az Ákr. 143. § (1) bekezdése nem határozza meg a „megismételt eljárás” fogalmát. A „megismételt eljárás” egy jogi fogalom, amely arra utal, hogy egy lezárt eljárást valamilyen lényeges eljárási vagy anyagi jogi hiba, hiányosság miatt újra le kell folytatni, a hibát, jogsértést orvosolni kell.

[47] Nem vitatott, hogy az I. rendű felperes ügyféli jogállásának elismerésére 2018. június 27-én, a II. rendű felperes ügyféli jogállása elismerésére 2019. április 9-én került sor, az elsőfokú hatóság építési engedélyt adó határozatát csak ezt követően tudták átvenni és élhettek jogorvoslati jogukkal. Az alperes az I. rendű felperes fellebbezését 2018. augusztus 14-én az első határozattal, a II. rendű felperes fellebbezését 2021. január 15-én a második határozattal bírálta el, mindkét határozat helybenhagyta az építési engedélyt adó elsőfokú határozatot, nem rendelte el az elsőfokú eljárás megismétlését.

[48] A jogerős ítélet szerint [59] az alperes 2021. január 15. napján kelt második határozatát nem a Ket. hanem a 2018. január 1. napjától hatályos Ákr. alapján kellett volna elbírálni, mivel azt megelőzte az alperes fellebbezést visszautasító végzése, amit az elsőfokú bíróság megsemmisített, az alperest új eljárásra, a II. rendű felperes fellebbezése érdemi elbírálására kötelezte, vagyis a második határozat megismételt jogorvoslati eljárást követően született.

[49] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a Kúria Kfv.I.35.338/2020/6. számú ítéletére. A hivatkozott döntést egy olyan adóhatósági eljárásban hozták, ahol az alperes az elsőfokú adóhatóság alapeljárásban hozott határozatát megsemmisítette, az elsőfokú adóhatóságot új eljárás lefolytatására utasította. A megismételt eljárás az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (Air) és az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.) rendelkezései alapján indult, majd az elsőfokú adóhatóság áttért a korábbi, az alapeljárás megindulásakor hatályos eljárási szabályok alkalmazására. A Kúria által hatályában fenntartott elsőfokú ítélet szerint a megismételt eljárást az új jogszabályok alapján kell lefolytatni. A Kúria hivatkozott döntése [20] bekezdésében kimondta, hogy mivel az átmeneti rendelkezések nem határozták meg a „megismételt eljárás” fogalmát, nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a „megismételt eljárás” alatt csak a bíróság által elrendelt új eljárást kell érteni, nem lehet különbséget tenni amiatt, hogy azt mely szerv rendeli el.

[50] A Kúria hivatkozott döntésének lényegi megállapítása az volt, hogy nem csak a bíróság, hanem a hatóság által elrendelt megismételt eljárásban is az új eljárási szabályokat kell alkalmazni. Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a hivatkozott eseti döntés azonos jogkérdésről szól, mivel jelen felülvizsgálattal érintett eljárásban nem volt olyan, az ügy érdemében hozott határozat sem a hatósági sem a bírósági eljárásban, aminek a megsemmisítését rendelték volna el. Az alperes fellebbezést visszautasító végzése, annak

megsemmisítése, a II. rendű felperes fellebbezése érdemi elbírálására irányult, nem érintette az eljárás tárgyát, az építési engedélyt adó elsőfokú határozatot. Az Ákr. alkalmazásának a 143. § (1) bekezdésében foglalt feltételei nem állnak fenn az ügy érdemét, az alapeljárást (az építési engedélyt) érintő megismételt eljárás hiányában.

[51] Az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta a Kp. 85. § (3) bekezdés *b)* pontját, az alperes az építési engedélyezési eljárás megindulásakor hatályos eljárási jogszabály, a Ket. alapján jogszerűen hozta meg döntését.

[52] Mindezek folytán a Kúria az elsőfokú bíróság jogsértő határozatát a Kp. 121. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[53] Megjegyzi a Kúria, hogy mivel az elsőfokú bíróság az ügy érdemét érintő lényeges eljárási jogszabálysértésre hivatkozással semmisítette meg az alperes határozatait, a felperesek keresetében előadott egyéb jogszabálysértéseket (a vízügyi szakhatóság bevonásának elmaradása miatti semmisség, túztávolság) nem vizsgálhatta volna, ahogy azt az elsőfokú ítélet [69] bekezdése a keresetőségi jog és egyéb eljárási, anyagi jogi jogszabálysértésekkel összefüggő keresetek vonatkozásában helytállóan tartalmazza.

[54] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban az elsőfokú bíróság érdemi döntése hiányában szintén nem vizsgálhatta az I. rendű felperes és az alperesi beavatkozó által hivatkozott egyéb kérdéseket.

[55] Mindezek folytán a Kúria az elsőfokú bíróság jogsértő határozatát a Kp. 121. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

[56] A megismételt eljárásra az alábbi kiegészítésekkel változatlanul irányadó a Kúria Kfv.IV.37.955/2019/6. számú végzésében foglalt iránymutatás [51]-[53]. Ennek megfelelően elsődlegesen a nagyvízi mederrel kapcsolatos szakhatósági megkeresés elmaradása okán a nagyvízi mederre vonatkozó semmisségi ok (szakhatósági hozzájárulás szükségessége) kérdésében kell döntést hozni, semmisség hiányában az I-II. rendű felperesek keresetőségi jogát külön-külön, az általuk előterjesztett keresetek alapján kell vizsgálni. Az alperesi határozatok jogszerűségét érdemben azon kereseti kérelmekkel összefüggésben kell megvizsgálni, ahol az I-II. rendű felperesek keresetőségi jogát az elsőfokú bíróság megállapította. A peres feleket tájékoztatni kell a bizonyítási érdekről, a bizonyítás elmaradásának vagy sikertelenségének jogkövetkezményeiről.

A döntés elvi tartalma

[57] *A „megismételt eljárás” egy jogi fogalom, amely arra utal, hogy egy lezárt eljárást valamilyen lényeges eljárási vagy anyagi jogi hiba, hiányosság miatt újra le kell folytatni, a hibát, jogsértést orvosolni kell. Az eljárás megismétlését a közigazgatási bíróság vagy a felettes/felügyeleti szerv rendelheti el.*

Záró rész

[58] A Kúria az I. rendű felperes, alperesi érdekelt felülvizsgálati perköltségének összegét a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 110. § (3) bekezdése szerint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján megállapította, annak viseléséről az elsőfokú bíróság az eljárást befejező határozatában fog dönteni.

[59] A Kúria végzésével szembeni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § *d)* pontja zárja ki.

[60] A Kúria a felülvizsgálati kérelemről a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 107. § (1) bekezdése miatt – tárgyalás tartása iránti kérelem hiányában – tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2024. október 22.

Dr. Vitál-Eigner Beáta sk.
a tanács elnöke

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.
előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina sk.
bíró

Dr. Horváth Tamás sk.
bíró

Dr. Rák-Fekete Edina sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő